

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndc/24/2021
Identifikačné číslo spisu: 3721201960
Dátum vydania rozhodnutia: 27.01.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:3721201960.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: C. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., proti druhému manželovi: Y. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 7P/33/2021, o návrhu navrhovateľky na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci Okresnému súdu Námestovo **n e v y h o v u j e .**

Odôvodnenie

1. Dňa 31.08.2021 bolo Okresnému súdu Považská Bystrica doručené podanie, v ktorom navrhovateľka žiadala o postúpenie konania na Okresný súd Námestovo z dôvodu trvalého aj prechodného pobytu maloletých detí v okrese X., s tým, že ako samoziviteľku by ju to finančne veľmi zaťažovalo. Navrhovateľka zároveň uviedla, že má vedomosť o tom, že manžel Y. H. má nadštandardné vzťahy so sudkyňami v okrese Považská Bystrica, chodí im hrať príležitostne na akcie, s niektorými si tyká a ona pri podávaní žiadosti o rozvod nevedela o možnosti konania v mieste aktuálneho pobytu detí.
2. Podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti.
3. Podľa § 39 ods. 3 CSP, o prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.
4. Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal návrh navrhovateľky a dospel k záveru, že neexistuje dôvod na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 7P/33/2021 na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Námestovo z dôvodu vhodnosti.
5. Súd zdôrazňuje potrebu mať na zreteli, že miestna príslušnosť súdu, ktorý má vec prejednať, je základnou zásadou, pričom prípadná delegácia inému súdu je len výnimkou z tejto zásady. Predpokladom rozhodnutia súdu o prikázaní veci z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP je predovšetkým existencia okolností, ktoré umožňujú hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie veci. Pri

rozhodovaní súd musí dbať, aby pre takéto rozhodnutie boli nielen splnené podmienky, ale musí tiež rešpektovať ústavné právo zakotvené v článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi a príslušnosť sudcu stanoví zákon.

6. Taktiež podľa článku 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon. Podstatou práva na zákonného sudcu je, že príslušnosť súdu pre riešenie konkrétnej veci sa musí riadiť vopred stanovenými pravidlami, a že podľa vopred stanovených pravidiel sa musí odohrávať aj pridelenie veci konkrétnemu sudcovi alebo senátu v rámci takto určeného súdu. Zásada zákonného sudcu predstavuje jednu zo základných záruk nezávislého a nestranného súdneho rozhodovania v právnom štáte a podmienku riadneho výkonu tej časti verejnej moci, ktorá bola súdom ústavne zverená. Dodržanie všeobecných zákonných podmienok určenia príslušnosti súdu je zárukou toho, že nedôjde k svojvoľnému určovaniu príslušnosti súdu, ktorého cieľom by mohlo byť ovplyvnenie výsledku súdneho rozhodovania (viď napr. nález Ústavného súdu Českej republiky z 12. marca 2009, sp. zn. III. ÚS 529/08).

7. K prikázaniu veci inému, než príslušnému súdu by malo dochádzať len výnimočne a zo závažných dôvodov, keď dôvody odňatia veci príslušnému súdu a jej prikázanie súdu inému sú natolko významné, aby dostatočne odôvodňovali prelomenie citovaného ústavného princípu zákonného sudcu. Dôvody vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP môžu byť rôzne v závislosti od predmetu preskúmania, postavenia účastníkov konania a iných okolnostiach. Dôvody na strane účastníkov konania vyplývajúce z ich postavenia môžu mať najmä osobnú, zdravotnú, finančnú, prípadne sociálnu povahu. Pôjde však predovšetkým o skutočnosti, z ktorých je možné vyvodiť, že iným, než príslušným súdom, bude vec prejednaná rýchlejšie a hospodárnejšie. Teda dôvodom na výnimku z tejto zásady na základe návrhu na delegáciu z dôvodu vhodnosti môžu byť len také okolnosti, ktoré celkom jednoznačne a zároveň v súlade s o zákonom a ústavným právom na zákonného sudcu odôvodňujú vhodnosť prejednanie veci iným, než príslušným súdom. Vzhľadom na charakter delegácie sporu ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených pravidiel vecnej a miestnej príslušnosti, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. V neposlednom rade nadriadený súd berie do úvahy aj prípadné dôsledky navrhovanej delegácie a starostlivo skúma, či delegovaním sporu inému súdu nedôjde k tomu, že obdobným spôsobom zaťaží druhú stranu sporu.

8. Pri posudzovaní dôvodnosti použitia inštitútu prikázania veci z dôvodu vhodnosti vzal Najvyšší súd Slovenskej republiky na zreteľ predovšetkým to, či by konanie na Okresnom súde Námestovo bolo s prihliadnutím na individuálne okolnosti danej veci rýchlejšie a hospodárnejšie, než na miestne príslušnom Okresnom súde Považská Bystrica.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že na konanie o rozvod manželstva je podľa prvej vety § 92 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok miestne príslušný súd, v ktorého obvode mali manželia posledné spoločné bydlisko, ak v obvode tohto súdu má bydlisko aspoň jeden z nich. Z podaného návrhu o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom vyplýva, že posledné spoločné bydlisko manželov bolo v G., spadajúcej do obvodu Okresného súdu Považská Bystrica. Manžel, ktorý návrh nepodal, má stále bydlisko na adrese G..

10. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dôvody uvádzané navrhovateľkou nevykazujú znaky takej výnimočnosti, aby bolo možné jej návrhu vyhovieť. Navrhovateľka žiadnym spôsobom nepreukázala, že prejednanie veci miestne príslušným súdom by pre ňu predstavovalo neprimeranú finančnú záťaž. Tvrdenie navrhovateľky o nadštandardných vzťahoch manžela so sudkyňami v okrese Považská Bystrica sa javí ako námietka zaujatosti, o ktorej by však v prípade riadne uvedených náležitostí podľa § 52 CSP bol príslušný rozhodovať krajský súd, nie Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý sa z toho dôvodu touto námietkou nezaoberal a nemohol zaoberať.

11. Prikázanie veci Okresnému súdu Námestovo by podľa najvyššieho súdu neprineslo výrazné zjednodušenie prístupu k súdu pre všetkých účastníkov konania, ani by nepredstavovalo väčšiu hospodárnosť, či urýchlenie konania o rozvod manželstva a úpravu pomeru manželov k maloletým

deťom, oproti konaniu prebiehajúcemu pred Okresným súdom Považská Bystrica.

12. Vzhľadom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu nevyhovel.

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.